

Zrównoważony rozwój Polski
oparty na innowacyjnych technologiach
komunikacji i informacji

Zakopane, 7 - 9 czerwca 2006

Podstawy prawne dostępu do informacji publicznej

Kontrowersje wokół powtórnego wykorzystania informacji sektora publicznego w Polsce

Michał Bernaczyk
Wojciech Sadowicz

Na jakim obszarze się poruszamy?

- Artykuł 61 Konstytucji RP – PRAWO POLITYCZNE!!!
- 1. Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.
- 2. Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.
- 3. Ograniczenie prawa, o którym mowa w ust. 1 i 2, może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa.
- 4. Tryb udzielania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, określają ustawy, a w odniesieniu do Sejmu i Senatu ich regulaminy.

Uszczegółowienie ustawowe

- **Artykuł 1** ust 1. Ustawy z 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej: „Każda informacja o **sprawach publicznych** stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.
2. Przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi”.

Sprzeczność na poziomie definicji

Informacja publiczna \neq informacja sektora publicznego

Dostęp do informacji \neq ponowne jej przetwarzanie

Dokument urzędowy \neq dokument

*wg definicji zgodnej ze stanem
rozwojowym społeczeństwa
informacyjnego*

Czy zatem

Biuletyn Informacji Publicznej = system dostępu?

Podstawowe kontrowersje – prawo autorskie

- Dyrektywa 2003/98/WE pozostawia kwestie regulacji prawa własności intelektualnej zapisom prawodawstwa krajowego
- Znalazło się w niej jednak zalecenie:

Organy sektora publicznego powinny jednakże wykonywać swe prawa autorskie w sposób ułatwiający ponowne wykorzystywanie dokumentów

Praktyka implementacji Dyrektywy:

Hiszpański rząd napotkał zasadnicze utrudnienia we wdrożeniu dyrektywy spowodowane zapisami krajowego prawa autorskiego. Podjęto próbę nowelizacji ram prawnych dotyczących własności intelektualnej.

Podstawowe kontrowersje – aspekt finansowy

- Dyrektywa 2003/98/WE reguluje (na poziomie minimalnej harmonizacji) zagadnienie pobierania opłat za udostępnienie informacji sektora publicznego
- Znalazło się w niej przy tym wezwanie:

Państwa Członkowskie powinny zachęcać organy sektora publicznego do udostępniania dokumentów za opłatą nieprzekraczających marginalnych kosztów reprodukcji i rozpowszechniania dokumentów

Praktyka implementacji Dyrektywy:

Jednostki administracji publicznej w Wielkiej Brytanii – zgodnie z zasadą samowystarczalności – zarabiają na sprzedaży (z zyskiem) informacji sektora publicznego. Wdrożenie Dyrektywy spowodowało konieczność łatania dziur w budżetach jednostek.

Podstawowe kontrowersje – kwestia jakości

- Dyrektywa 2003/98/WE zakłada, że informacje sektora publicznego są ważnym elementem wyjściowym dla produktów i usług

Większe możliwości ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego powinny pozwolić, między innymi, firmom europejskim na wykorzystywanie swojego potencjału oraz przyczynić się do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy

Praktyka implementacji Dyrektywy:

Dotychczasową niechęć w udostępnianiu informacji sektora publicznego przez administrację węgierscy przedsiębiorcy tłumaczyli ich niską jakością i złą polityką aktualizacji danych.

Czy udostępnione do ponownego przetwarzania dane rzeczywiście się do tego nadają?

Pozostałe zagadnienia

- Kwestia licencji
- Dane osobowe
- Informatyczne systemy dostępu, w tym:
 - Zagadnienie metadanych
 - Interoperacyjność (europejski poziom harmonizacji)
 - Format danych
- Kwestia podnoszenia świadomości na temat możliwości ponownego wykorzystania informacji sektora publicznego

Towar czy narzędzie władzy?

Najistotniejszym zagadnieniem, z którym należy uporać się w pierwszej kolejności jest

świadomość administracji państwowej

Bez zmiany mentalności i bez ewolucji w myśleniu o informacjach sektora publicznego i informacji publicznej nie będzie można w pełni mówić ani o budowie systemu informowania społeczeństwa ani o szansach wynikających z ponownego przetwarzania informacji sektora publicznego

Dziękujemy za uwagę

Michał Bernaczyk

Katedra Prawa Konstytucyjnego
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Wojciech Sadowicz

Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”

w.sadowicz@mwi.pl